

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 219/2023

16.03.2023. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Бате Цветковића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и ББ, због кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених, адвоката Николе Столића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 66/21 од 19.05.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 694/22 од 21.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 16.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Николе Столића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 66/21 од 19.05.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 694/22 од 21.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици К 66/21 од 19.05.2022. године окривљене ААи ББ оглашене су кривим због кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ за које им је суд изрекао условне осуде тако што им је утврдио казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 2 (два) месеца и истовремено одредио да се утврђене казне затвора неће извршити, уколико окривљене у роковима проверавања од по 3 (три) године од правноснажности пресуде, не учине нова кривична дела, и осудио их на новчане казне у износима од по 50.000,00 динара, коју су обе дужне да плате у року од 3 (три) месеца од правноснажности пресуде, с тим да ће суд, ако окривљене новчане казне не плате у наведеним роковима, исте заменити казном затвора тако што ће за сваких 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљене су обавезане да оштећеној ВВ на име имовинскоправног захтева солидарно исплате износ од 607.000,00 динара у року од 12 месеци од правноснажности пресуде, под претњом опозива условних осуда. Истом пресудом, окривљене су обавезане да накнаде трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 694/22 од 21.11.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених АА и ББ, а пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 66/21 од 19.05.2022. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Никола Столић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљене ослободити од оптужбе или побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1.ЗКП и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Никола Столић, захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истичући да радње за које су окривљене оглашене кривим не садрже законска обележја кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ нити било ког другог кривичног дела.

Према наводима захтева, лажно приказивање чињеница као радња извршења кривичног дела преваре мора се односити на чињенице, којих у конкретном случају нема јер се „гледање у будућност“, као радња која је окривљеној АА стављена на терет, не односи на чињенице већ веровање, које не може бити предмет преварне изјаве. Окривљена АА је кроз „поглед у будућност“ само изразила своје мишљење и веровање, а не тврдњу о чињеницама које би биле подобне да оштећену наведу да нешто учини на штету своје имовине, при чему чињење оштећене на штету своје имовине, у конкретном случају, није ни било последица довођења у заблуду, већ страха. У вези са тим, бранилац у захтеву упућује на исказ оштећене са главног претреса из ког, према његовом мишљењу, произилази да оштећена није била доведена у заблуду, и закључује да у конкретном случају услед непостојања лажног приказивања чињеница и довођења у заблуду, као објективних обележја кривичног дела, нема ни кривичног дела преваре за које су оглашене кривим. Поред тога, бранилац истиче да у изреци побијане пресуде није наведен законски опис саизвршилаштва из члана 33. КЗ, односно да ли су окривљене заједно учествовале у радњи извршења или су другом радњом битно допринеле извршењу кривичног дела, због чега, према његовом мишљењу, окривљене никако нису могле бити оглашене кривим да су кривично дело извршиле као саизвршиоци.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Кривично дело преваре из члана 208. став 1. КЗ чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини. Тежи облик овог кривичног дела из става 3. постоји онда када је делом из става 1. прибављена имовинска корист или нанета штета у износу који прелази четристопедесет хиљада динара.

Из изреке побијане првостепене пресуде, произилази да су окривљене дана 05.10.2019. године у Сремској Митровици, у стању урачунљивости, свесне свога дела и његове забрањености, чије извршење су хтеле, по претходном договору, лажним приказивањем чињеница довеле у заблуду оштећену ВВ да им на штету своје имовине нешто учини, у намери да себи прибаве противправну имовинску корист у износу који прелази 450.000,00 динара, тако што је оштећена у стан пустила окривљену АА, која је скупљала стару гардеробу, након чега је у стан без позива ушла и окривљена ББ, да би затим окривљена АА „у вези погледа у будућност“ за оштећену, извела обред са белим концем и чашом воде, у ком је учествовала и оштећена, након чега је оштећена окривљеној АА, док је окривљена ББ остала у соби са супругом оштећене, у другој соби показала златан накит, ближе описан у изреци пресуде, који је окривљена АА узела од оштећене обећавајући јој да ће јој га вратити након што га освешта у цркви, и на тај начин навела оштећену да јој преда наведени златан накит укупне вредности од 607.000,00 динара, који окривљене нису имале намеру да врате оштећеној.

По налажењу Врховног касационог суда, у изреци наведене пресуде поред субјективних обележја кривичног дела преваре из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, описана су и сва објективна обележја овог кривичног дела, а међу њима и радња извршења- лажно приказивање чињеница-да ће у цркви освештати златни накит чиме су оштећену довеле у заблуду да ће јој бити враћен освештан златан накит, иако намеру да врате накит окривљене нису имале, на који начин је оштећена, доведена у заблуду, на штету своје имовине окривљеној АА предала златан накит, укупне вредности 607.000,00 динара. Предузимајући заједнички радње наведене у изреци пресуде, у складу са претходним договором, окривљене су кривично дело извршиле као саизвршиоци у смислу члана 33. КЗ, обзиром да је код обе постојала свест о заједничком учествовању и подела улога у извршењу дела у намери да себи прибаве противправну имовинску корист која прелази износ од 450.000,00 динара, а у изреци пресуде су описане радње обе окривљене у реализацији њиховог договора, па су неосновани наводи браниоца у погледу недостатка описа саизвршилаштва у изреци првостепене пресуде.

Према томе, чињенични опис наведеног дела садржи сва законска обележја кривичног дела преваре у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, како су то правилно нашли нижестепени судови, па Врховни касациони суд, супротно наводима захтева, налази да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену преосталих навода захтева за заштиту законитости у делу у којем бранилац изношењем сопствене оцене исказа оштећене са главног претреса оспорава чињенични закључак нижестепених суда да су окривљене лажним приказивањем чињеница довеле у заблуду оштећену ВВ, обзиром да на тај начин бранилац суштински указује на погрешно утврђено чињенично

стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, која не представља законски разлог за подношење овог ванредног правног лека, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Из свих изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић